

**Київська державна академія декоративно-прикладного мистецтва і
дизайну імені Михайла Бойчука**

Факультету дизайну

Кафедра графічного дизайну

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 15. Фотоколаж та фотоманіпуляція

Загальна інформація про дисципліну

Рівень (ступінь) вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Освітня програма	ОПП Мистецтво мультимедіа
Статус дисципліни	Обов'язкова
Курс/Семестр	2 курс (III семестр)
Кількість кредитів ЄКТС	90 (3 кредити)
Розподіл за видами занять за годинами навчання	Лекційні
	Семінарські
	Практичні 45
	Самостійна робота 45
Форма підсумкового контролю	Екзамен. перегляд (III семестр)
Викладач	PhD, доцент кафедри графічного дизайну А.В. Сафронова
Контактна інформація викладача	Корпоративна пошта – safronova_a@kdidpamid.edu.ua
Ресурси комунікації з викладачем	https://kdidpamid.edu.ua/academy/navchannya/dystanczijne- navchannya
Дні занять	Згідно діючого розкладу, оприлюдненому на сайті академії
Консультації	Відповідно до графіку консультацій.

Опис навчальної дисципліни

<p>Анотація дисципліни</p>	<p>Зміст дисципліни.</p> <p>Тема 1. Витоки сучасних технік комбінування фотозображень. Історія фотоколажу. Фотоколажі у живописі і фотографії.</p> <p>Тема 2. Історія фотомонтажу та його первинні завдання. Особливості застосування фотомонтажу. Комбінування фотозображень та мультиекспозиція. Фотофейки</p> <p>Тема 3. Фотоколаж у дадаїзмі. Методи створення політичного плакату та соціально спрямованих колажів. Стилiстичні та технологічні особливості.</p> <p>Тема 4. «Сюрреалістичний» фотомонтаж. Використання сюрреалістичного колажу у сучасному дизайні та мистецтві.</p> <p>Тема 5. Народження радянського агітаційного плакату на основі колажу. Основні представники та стилістичні особливості. Застосування стилістики радянського авангарду у сучасному дизайні.</p> <p>Тема 6. Поп арт 50-60-х. Розвиток жанру у мистецтві і дизайні. Фотографія і колаж як основний засіб створення графічних робіт у стилістиці поп-арт.</p> <p>Тема 7. Колаж від 60х - 90х. Швейцарський дизайн і швейцарський панк.</p> <p>Тема 8. Колаж від 90-х до сьогодення. Основні напрями розвитку та тренди.</p> <p>Тема 9. Багатосторінкові поліграфічні видання на основі фотографії і фотомонтажу. Поняття скрапбуку, фанзіну та фотокниги. Програмні засоби для верстки.</p> <p>Тема 10. Створення макету фотовидання (фотоальбом, фан-зін або фотокнига).</p> <p>Ключові слова: растрова графіка, векторна графіка, комп'ютерні моделі завдання кольору, фотоколаж, фотомонтаж, мультиекспозиція, верстка поліграфічних видань</p> <p>Роль та місце дисципліни у системі підготовки: закріплює та розширює у студентів професійні компетентності у теорії і практиці обробки і використання художньої фотографії в різних сферах професійної діяльності.</p>
	<p>Мета курсу - формування у студентів фундаментальних теоретичних знань і практичних навичок застосування комп'ютерних засобів двовимірної графіки і верстки при</p>

	<p>виконанні завдань обробки і використання художньої фотографії в різних сферах професійної діяльності.</p> <p>Основні завдання навчальної дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Надання знань щодо історії і практики обробки і використання художньої фотографії для створення комбінованих зображень (фотомонтаж, фотоколаж). - Засвоєння навичок застосування комп'ютерних технологій для обробки, стилізації і комбінування цифрових фотографій - Засвоєння навичок застосування фотоколажу і фотомонтажу у сучасному мистецтві і дизайні <p>Внаслідок вивчення навчальної дисципліни студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:</p> <p><i>знати:</i> засоби і прийоми прийому побудови фотоколажу і фотомонтажу для використання у різних сферах професійної діяльності;</p> <p><i>вміти:</i> використовувати властивості комп'ютерної графіки для розробки творчих дизайн-проектів;</p> <p><i>здатен продемонструвати:</i></p> <p>використання доцільних програмних засобів та комп'ютерних технологій для реалізації творчого задуму; самостійно вирішувати: питання оптимального вибору засобів та методів комп'ютерної графіки для обробки, комбінування, стилізації цифрових фотографій</p>
Передумови вивчення дисципліни	Дисципліни-попередники: основи композиції та формотворення, основи фотографії, комп'ютерні технології за фахом, кольорознавство
Програмні компетентності	
Інтегральні компетентності	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, візуального мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів.
Загальні компетенції (ЗК)	ЗК-2. Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

	<p>ЗК-5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу</p> <p>ЗК-6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій</p> <p>ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)</p> <p>ЗК-11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт</p> <p>ЗК-13. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>
Фахові компетенції спеціальності (ФК)	<p>СК-1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища</p> <p>СК-3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей.</p> <p>СК-4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями.</p> <p>СК-6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.</p> <p>СК-9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності.</p> <p>СК-10. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.</p> <p>СК-12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контекстах.</p>

Структура навчальної дисципліни:

Назва тем	Кількість годин				
	усього	лек	сем	практ	срс
3 семестр					
Змістовий модуль 1 Фотоколаж та фотоманіпуляція.					
Тема 1. Витоки сучасних технік комбінування фотозображень. Історія фотоколажу. Фотоколажі у живописі і фотографії.	6			3	3
Тема 2. Історія фотомонтажу та його первинні завдання.	5			3	2

Особливості застосування фотомонтажу. Комбінування фотозображень та мультіекспозиція. Фотофейки.					
Тема 3. Фотоколаж у дадаїзмі. Методи створення політичного плакату та соціально спрямованих колажів. Стилiстичні та технологічні особливості.	6			3	3
Тема 4. «Сюрреалістичний» фотомонтаж. Використання сюрреалістичного колажу у сучасному дизайні та мистецтві.	6			3	3
Тема 5. Народження радянського агітаційного плакату на основі колажу. Основні представники та стилістичні особливості. Застосування стилістики радянського авангарду у сучасному дизайні.	6			3	3
Тема 6. Поп арт 50-60-х. Розвиток жанру у мистецтві і дизайні. Фотографія і колаж як основний засіб створення графічних робіт у стилістиці поп-арт.	6			3	3
Тема 7. Колаж від 60х - 90х. Швейцарський дизайн і швейцарський панк.	9			6	3
Тема 8. Колаж від 90-х до сьогодні. Основні напрями розвитку та тренди.	6			3	3
Тема 9. Багатосторінкові поліграфічні видання на основі фотографії і фотомонтажу. Поняття скрапбуку, фанзіну та фотокниги. Програмні засоби для верстки.	20			9	11
Тема 10. Створення макету фотовидання (фан-зін або фотокнига).	20			9	11
Усього за 1 семестр	90			45	45

Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бергер Дж. Мистецтво бачити. Видавець:Клаудберрі, 2020. 184 с.
2. Брюханова Г. Комп'ютерні дизайн-технології: навч посібник. Київ:Центр навчальної літератури, 2019. 180 с.
3. Власій О.О., Дудка О. М. Комп'ютерна графіка. Обробка растрових зображень: Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2015. 72 с.
4. Гітінс Джекі. Чому це не повинно бути у фокусі: доступно про сучасну фотографію. Видавець: ArtHuss, 2024. 224 с.
5. Денисенко С. М. Основи композиції і проектної графіки: навчальний посібник. Київ: НАУ, 2021. 52 с.
6. Іванов. С. Основи композиції видання. Київ: Світ, 2013. 232 с.
7. Кларк Т. Майкл Фільтри для Photoshop 5. Спецефекти і дизайн: пер. з англ. Київ:«Діалектика», 1999. 380 с
8. Керол Генрі. Фотографи про фотографію. Як вони бачать, думають і фотографують. Видавець:ArtHuss, 2023
9. Коттон Ш. Фотографія як сучасне мистецтво (Світ мистецтва). Видавець:ArtHuss, 2022. 336 с.
- 10.Куленко М. Я. Основи графічного дизайну : підручник за редакцією проф. Є. А. Антоновича. Вид. третє, перероб. і доповн. Київ : Кондор-Видавництво, 2018. 543 с.
- 11.Сафронова А.В, Сафронов В.К., Потанін С.Є. Сучасні технології фотомонтажу в контексті їх використання у дизайні. Технічна естетика та дизайн». 2018. № 14. С. 213-219.
[https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/372/1/сборник_Техническая_эстетика_14_2018г_\(1\).pdf](https://er.chdtu.edu.ua/bitstream/ChSTU/372/1/сборник_Техническая_эстетика_14_2018г_(1).pdf)
- 12.Safronova A. V. Modern Ukrainian Photo Book as an Object of Conceptual Art of Postmodernism. *Art and Design*. 2021. № 2. С. 52 - 63. DOI: <https://doi.org/10.30857/2617-0272.2021.2.5>
- 13.Стили графічного дизайну [Електронний ресурс]: довідник / уклад.: Денисенко С. М., Київ: НАУ, 2021. 56 с.
- 14.Тотосько О. В., Микитишин А. Г., Стухляк П. Д. Комп'ютерна графіка: навчальний посібник: в 2-х кн. Кн. 1. Тернопіль: Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, 2017. 304 с
- 15.Фолкнер Э., Чавез К. Adobe Photoshop CC. Офіційний навчальний курс.; Пер. Райтман М. А. 2022. Ексмо. 448 с.
- 16.Kelby Scott. The Digital Photography Book. Peachpit Pr, January 1, 2006. 216 с.
- 17.Shufflebotham Robert. Photoshop CC in easy steps: Updated for Photoshop CC 2018; 2nd edition (November 25, 2018). 240 p.

Додаткові джерела:

18. Heller and Seymour Chwast. Graphic Style: From Victorian to Post-Modern, 2019. 296 с.
19. Poynor Rick. No More Rules: Graphic Design and Postmodernism. London, Laurence King Publishing, 2003. 140 p.
20. Samara Timothy. A Graphic Design Layout Workshop. Rockport Publishers 241 p.

Електронні ресурси

21. Collage. Technique of art production using assemblage of different forms https://www.wikiwand.com/en/articles/Collage_artist
22. Carlson Jeff L. Remove All the Things: Using modern software to erase pesky objects. <https://www.dpreview.com/articles/9142896115/remove-all-the-things-using-modern-software-to-erase-pesky-objects-in-photos> Published May 16, 2023 |
23. Kordic Angie, Martinique Elena and Herzog Nadia. What Is Photomontage - The Definition and Histor <https://www.widewalls.ch/magazine/photomontage-art>
24. Стилi в графiчному дизайнi. Частина 2. <https://newmedia.ua/interesting-know-uk/styli-v-hrafichnomu-dyzaynu-vydy-ta-pryklady-chastyna-2/>
25. Тенденцiй для графiчного дизайну у 2024 році. <https://designtalk.club/10-tendentsij-grafichnogo-dyzaynu-2019/> Стилi в графiчному дизайнi. Види та приклади. Частина 1. <https://newmedia.ua/interesting-know-uk/styli-v-hrafichnomu-dyzaynu-vydy-ta-pryklady-chastyna-1/>
26. Посiбник користувача Photoshop URL: <https://helpx.adobe.com/ua/photoshop/user-guide.html>
27. Посiбник користувача In Design <https://helpx.adobe.com/ua/indesign/user-guide.html>

Методи контролю та розподіл балів

Назви змістових модулів і тем	Дата проведення	Формат контролю	Максимальна кількість балів
<i>1 семестр диференційований залік</i>			
Тема 1. Витоки сучасних технік комбінування фотозображень. Історія фотоколажу. Фотоколажі у живописі і фотографії.	вересень	Усні доповіді, доповнення (робота в аудиторії)	5
Тема 2. Історія фотомонтажу та його первинні завдання. Особливості застосування фотомонтажу. Комбінування фотозображень та мультіекспозиція.	вересень	Перевірка виконання практичних і творчих завдань	5

Тема 3. Фотоколаж у дадаїзмі. Методи створення політичного плакату та соціально спрямованих колажів. Стилiстичні та технологічні особливості.	вересень		5
Тема 4. «Сюрреалістичний» фотомонтаж. Використання сюрреалістичного колажу у сучасному дизайні та мистецтві.	вересень		5
Тема 5. Народження радянського агітаційного плакату на основі колажу. Основні представники та стилістичні особливості. Застосування стилістики радянського авангарду у сучасному дизайні.	жовтень		5
Тема 6. Поп арт 50-60-х. Розвиток жанру у мистецтві і дизайні. Фотографія і колаж як основний засіб створення графічних робіт у стилістиці поп-арт.	жовтень		5
Тема 7. Колаж від 60х - 90х. Швейцарський дизайн і швейцарський панк.	жовтень		5
Тема 8. Колаж від 90-х до сьогодення. Основні напрями розвитку та тренди.	жовтень		5
Тема 9. Багатосторінкові поліграфічні видання на основі фотографії і фотомонтажу. Поняття скрапбуку, фанзіну та фотокниги. Програмні засоби для верстки.	листопад		10
Тема 10. Створення макету фотовидання (фан-зін або фотокнига).	грудень		10
Презентація творчих робіт.	грудень	Відповіді на теоретичні питання (екзам. перегляд).	40
РАЗОМ:			100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	
82-89	B	добре	

74-81	C	задовільно	зараховано
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з	не зараховано
0-34	F	незадовільно	не зараховано

Технічне та інструментальне забезпечення

Необхідне обладнання, устаткування	Комп'ютерна техніка (ноутбук, стаціонарний комп'ютер, графічний планшет) з можливістю демонстрації текстових і графічних матеріалів і виходу до мережі Інтернет.
Необхідні засоби	Не передбачено
Програмне забезпечення	Програми, необхідні для виконання завдань: Adobe Photoshop, Microsoft Word, Adobe Illustrator, Adobe Acrobat, Adobe InDesign
Матеріали, інструменти	Не передбачено

Політика вивчення навчальної дисципліни

Політика щодо академічної доброчесності	Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності у своїх роботах. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час поточного контролю виявиться використання чужих ідей, студент втрачає право отримати бали за тему, або може виконати нову роботу, яка буде оцінена із заниженням балів.
Політика щодо відвідування занять	Пропуски занять без поважних причин неприпустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Відсутність виконаних практичних завдань із дисципліни є підставою до не зарахування практики.
Політика щодо термінів виконання завдань і перескладання	Довгострокова відсутність студента на заняттях без поважних причин дає підстави для незаліку з дисципліни.
Політика щодо правил	На проведення занять з дисципліни Комп'ютерна проектна графіка розповсюджуються загально прийняті норми і правила поведінки, затверджених таким

поведінки на заняттях	документом як «Правила поведінки здобувачів вищої освіти в Київській державній академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука». Вітається власна думка студентів з теми заняття, активне обговорювання проектних проблем, аргументоване відстоювання авторської позиції. Разом із тим під час занять не допускаються дії, які порушують порядок і заважають навчальному процесу, у тому числі користування мобільними телефонами для розмов, запізнення на заняття без поважних причин, не реагування на зауваження викладача.
Політика щодо комунікації з викладачем	Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні на корпоративну пошту викладача (safronova_a@kdidpamid.edu.ua). Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни; 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище_завдання. Розширення: текст — doc, docx, ілюстрації — jpg, psd, ai, pdf. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години.

Детальнішу інформацію щодо компетентностей, результатів навчання, методів навчання, форм оцінювання, самостійної роботи наведено у Робочій навчальній програмі навчальної дисципліни.

Розробник силабусу

Навчальної дисципліни

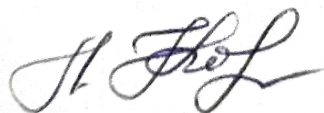
А.В. Сафронова

Гарант освітньої програми

І.В.Петрова

Завідувач кафедри

Л.М.Коваль

Силабус затверджено
на засіданні кафедри графічного дизайну

від 23.04.2024, протокол № 9